PLĂȚILE BANCARE ELECTRONICE: (Organizarea și dezvoltarea)

Marina PLĂCINTĂ
CZU: [336.717.13 + 657.28]:004
marina.placinta75@gmail.com

In the banking sector, both globally and nationally, the new priorities of banks are growth, digitalisation and innovation. So, the digital model has changed this game forever, because it means the power to stay active in the sphere of financial-banking services. From the perspective of innovation and digitalization, the cashless payments industry is one of the most dynamic, being initiated various projects in order to lead to important structural changes.

În condițiile unei ere a informatizării și digitalizării, plățile electronice se dezvoltă într-un ritm tot mai accelerat, pentru că acestea sunt o necesitate atât pentru consumator, cât și pentru stat, permit efectuarea tranzacțiilor din orice colț al lumii, în orice oră. Modalități sigure, comode, securizate, actuale, ce ajută la economisirea timpului și eliminarea economiei tenebre. Această temă este o actualitate pentru prezentul pe care-l trăim, dar și viitorul ce urmează să-l îmbrățișăm.

Scopul cercetării este de a studia organizarea și dezvoltarea plăților electronice din cadrul BC. „Moldova Agroindbank" S.A., evidențierea riscurilor, modalităților de minimizare a acestora, dar și perspectivele acestor plăți în Republica Moldova.

Obiectivele cercetării sunt de a efectua analiza plăților electronice în cadrul BC.„Moldova Agroindbank", dar și tendințele acestor plăți pentru viitorul sistemului bancar al Republicii Moldova.

În general, plățile electronice sunt definite ca o formă complet informatizată și automatizată de organizare a relațiilor de plăți între participanții la o tranzacție, pe baza unui set de reguli și proceduri operatorii [3, p.77]. L. Mocean, în cercetarea sa, menționează că un sistem electronic de plăți se referă la totalitatea obiectelor care conlucrează pentru asigurarea plății tranzacțiilor ce se efectuează. Sunt implicate, în general, trei entități care interacționează: o bancă, un cumpărător și un vânzător [2, p.143].

Plățile online deja nu mai sunt un trend. Numărul celor care plătesc online crește considerabil. Experții spun că în viitorul apropiat plățile

online vor deveni metoda principală de plată, acesta fiind considerat și un obiectiv al Sistemului Național de Plăți al Republicii Moldova.

Cele mai importante impedimente în efectuarea plăților prin sisteme electronice în Republica Moldova sunt:

1. obișnuințele vechi ale consumatorilor de a efectua plățile cu numerar [4, p.31];
2. persistența tranzacțiilor neformale în anumite sectoare;
3. frica, riscurile, securitatea și confidențialitatea dispozitivelor electronice;
4. taxele și comisioanele care se impun.

Analiza operațiunilor cu plăți electronice
în cadrul BC „Moldova Agroindbank" S.A.

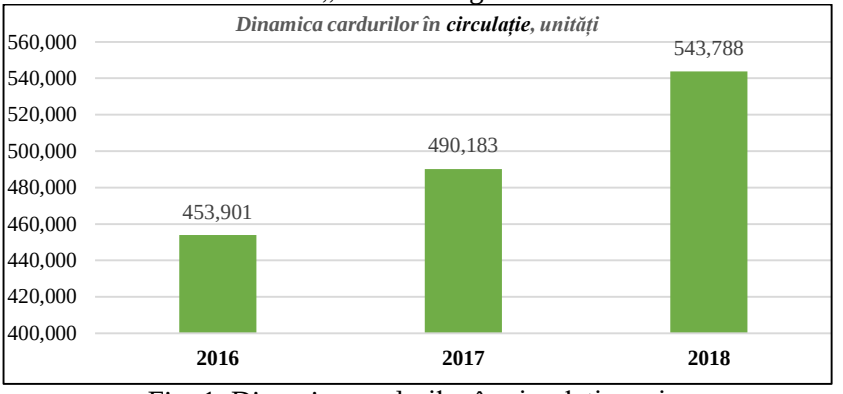

Fig. 1. Dinamica cardurilor în circulație emise
de BC „Moldova Agroindbank" S.A. 2016-2018
Sursa: Elaborat de autor în baza Rapoartelor anuale ale băncii.

Din Figura 1, privind dinamica cardurilor în cadrul BC „Moldova Agroindbank" S.A. se observă că numărul cardurilor a atins cel mai înalt nivel pentru ultimul an analizat, ceea ce înseamnă creșterea popularității acestui instrument de plată pe piața locală a Republicii Moldova. Acest fapt se datorează noilor tehnologii propuse de bancă, care colaborează cu sisteme internaționale de plăți, cum ar fi Visa, MasterCard și American Express. Ritmul de creștere pentru 2018 față de 2017 este de 10,9%, iar 2017 față de 2016 crește cu 7,9%, iar ponderea acestora pentru 2018 este de 28%.

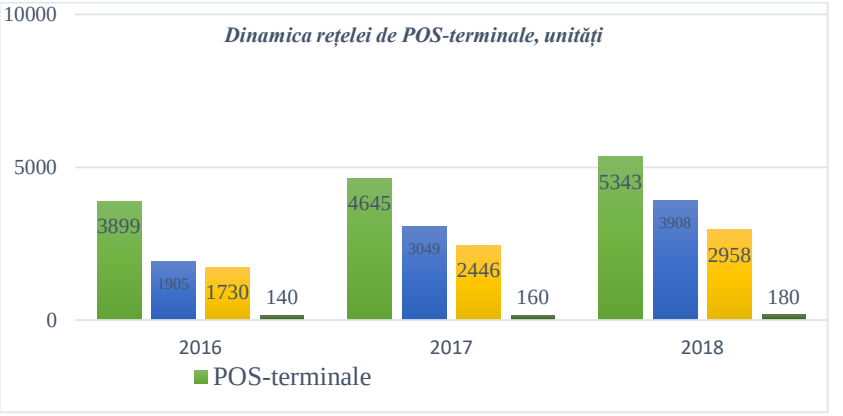

Fig. 2. Rețeaua de ATM-uri și POS-terminale,
în special POS-Contactless, 2016-2018
Sursa: Elaborat de autor în baza Rapoartelor anuale ale băncii.

Din Figura 2 se observă că dinamica este pozitivă pe perioada analizată, ritmul de creștere pentru 2018 față de 2017 în cazul POS-terminalelor este de 13,9% la sută, POS-terminalelor de tip Contactless 28,17%, iar celor acceptante de carduri American Express de 20, 9%. Această bancă își propune îmbunătățirea și creșterea rețelei de POS-terminale și ATM-uri, dar și să susțină comerțul electronic, atât pe partea de emitere a cardurilor, achitare online. MAIB este unica bancă din țară ce emite cardurile American Express, iar aceste POS-terminale sunt capabile să accepte carduri de tip Visa, MasterCard și American Express.

Pentru o bună dezvoltare și modernizare a sistemelor electronice de plăți, este necesar ca băncile să investească mai mult în domeniul inovării acestora și să conlucreze activ cu clienții, agenții economici. Nu există perspective mai mari pentru viitorul Republicii Moldova decât mai mult schimbarea mentalității și conștiinței populației în acest domeniu, pentru că toate schimbările încep de la consumator. Experții consideră că perspectivele de dezvoltare a acestor plăți sunt optimiste. Se prognozează o creștere a tranzacțiilor ca număr și volum, aceștia utilizându-le într-un număr mult mai mare, totodată băncile se vor impune în modernizarea, perfecționarea și extinderea rețelei de ATM-uri și POS-terminale în

mediul urban și rural. La fel se vor dezvolta serviciile de Internet-banking și Mobile-banking și va spori exigența clienților față de serviciile bancare, ei vor avea cu totul alte păreri și mai multă încredere în aceste servicii, niște clienți ai viitorului [1, p.30-35].

Din perspectiva inovației și digitalizării, industria plăților fără numerar este una dintre cele mai dinamice, de aceea în ultimii ani lumea tehnologiei a fost supusă unei transformări extraordinare, au avut loc schimbări asupra modului de organizare a plăților electronice. Desigur că în Republica Moldova există mai multe puncte slabe care limitează utilizarea acestor plăți, de aceea este necesar de urmat măsurile și recomandările *infra* [8]:

1. Eficientizarea Consiliului Național de Plăți, ce are drept obiectiv reducerea numerarului din circulație și promovarea plăților fără numerar.

2. Promovarea plăților fără numerar la nivelul autorităților publice locale, și anume, digitalizarea plăților în domeniul serviciilor de transport a autorităților publice locale și sporirea încasărilor.

3. Reduceri fiscale ca și exemplul Coreii de Sud după 1990, scutiri de la acest impozit în cazul efectuării plăților fără numerar, măsură ce trebuie aplicată pentru o perioadă scurtă de timp.

4. Extinderea rețelei de POS-terminale la nivelul activităților antreprenoriale.

5. Asigurarea accesului la serviciile financiare în zonele rurale și familiarizarea populației cu aceste servicii prin oferirea educației financiare cu suportul BNM.

6. Obligativitatea efectuării plăților fără numerar, dacă acestea depășesc un anumit prag impus de legislația națională.

7. Promovarea conceptului de cash-back și rambursarea TVA pentru reducerea corupției.

Referințe:

1. CRISTEA, M. *Marketing şi performanţe bancare.* Craiova: Universitaria, 2002, p.71.
2. MOCEAN, L. Sisteme electronice de plăți în România. În*: Simpozionul Internațional „Integrare Europeană și Competitivitatea Economică”*. Vol. II, 23-24 septembrie 2004. Chișinău, pp.143-147.
3. STAHOVSCHI, A. Gestionarea și perfecționarea metodelor de efectuare a plăților în sistemul de plăți electronice în condițiile economiei de piață. În:

Analele Universității Libere Internaționale din Moldova, 2008, nr. 7. pp.77-88.
4. TATARU, C., ROLLER, A. Evoluțiile și tendințele de dezvoltare a sistemelor și instrumentelor de plată în Republica Moldova. În: *Simpozionul științific al tinerilor cercetători.* Ed. a 15-a, 2017, vol. 2. Chișinău, pp. 31-35.
5. Raportul anual al băncii ,,Moldova Agroindbank" S.A. pentru anul 2016, publicat pe pagina oficială a maib.md. Vizualizat la data de 20 iunie 2020.
6. Raportul anual al băncii ,,Moldova Agroindbank" S.A. pentru anul 2017, publicat pe pagina oficială a maib.md. Vizualizat la data de 20 iunie 2020.
7. Raportul anual al băncii ,,Moldova Agroindbank" S.A. pentru anul 2018, publicat pe maib.md. Vizualizat la data de 20 iunie 2020.
8. https://www.cnb.cz./en/payment_systems/, Czech National Bank. Accesat la data de 24 iunie 2020.